

Saksframlegg

Arkivnr. K46	Saksnr. 2013/3745-8	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for næring, plan og miljø		

Saksbehandler: Kai Børge Amdal

Vedtak - Kommunale mål og retningslinjer for forvaltning av hjortevilt - Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen - 2015-2018

Dokumenter i saken:

- 1 S Prosjektoppstart - Kommunale mål for forvaltning av hjortevilt
- 2 U Høring - Kommunale mål og retningslinjer for forvaltning av hjortevilt Budal og Hauka m.fl.
- 3 I Vedrørende Høgkjetilen jaktfelt Nøkksjøen Jaktvald
- 4 I Innspill høringsutkast - Kommunale mål og retningslinjer for forvaltning av hjortevilt Elgshøgda driftsplanområde
- 5 I Merknader og innspill til storviltplanen - Svein Fløttum Svein Fløttum
- 6 I Høringsuttalelse - Utkast til kommunale retningslinjer for hjorteviltforvaltning - Melhus storviltforvaltning Melhus kommune
- 7 X Mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltninga 2015 - 2018 - Melhus - Midtre Gauldal - Holtålen
- 8 S Vedtak - Kommunale mål og retningslinjer for forvaltning av hjortevilt - Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen - 2015-2018
- 9 X Mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning 2015- 2018

Vedlegg

- 1 Mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning 2015- 2018

Saksopplysninger:

I forbindelse med at ny forskrift om forvaltning av hjortevilt trådte i kraft i 2012 ble det innført et krav om at alle kommuner skal utarbeide mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltningen. Målene skal være målbare og etterprøvbare.

Holtålen, Midtre Gauldal og Melhus kommuner har utarbeidet felles mål og retningslinjer. Bakgrunnen for dette er at elgbestanden trekker over kommunegrensene og at tiltak som blir

iverksatt i en kommune også i mange tilfeller vil få betydning for nabokommunen. Merkeprosjektet som ble igangsatt i 1998 viser at elgen i Gauldalen bruker dalføret som årsleveområde. Dokumentet ble sendt på høring i februar med høringsfrist 27.03.15. Høringsfristen ble etter anmodning fra Melhus storviltforvaltning utsatt til 01.05.15.

Innen høringsfristen kom det inn følgende høringsvar:

1. Statens bestandsplanområde for Ålen, Haltdalen og Singsås fjellstyrer
2. Ålen bestandsplanområde
3. Brende/gåre storviltområde og Øvre Haltdalen utmarkslag
4. Elgshøgda driftsplanområde
5. Nøkksjøen jaktvald
6. Svein Fløttum (Ravnås vald)
7. Melhus storviltforvaltning

Etter høringen har kommunene i felleskap gått gjennom innspillene. Disse er kommentert under kapitlet *Vurderinger*, og endringer er gjort i dokumentet der en har sett dette nødvendig. Dette har gitt grunnlag for et felles saksfremlegg for alle tre kommuner.

Vurdering:

Statens bestandsplanområde (Ålen, Haltdalen og Singsås fjellstyrer)

Mener at det kan være rom for en svak økning i elgbestanden men at dette må vurderes opp mot andre hensyn som viltpåkjørsler og elgbeiteproblematikk. Punktet om at det bør gjennomføres vinterforing av elg hjort på de mest utsatte steder etter oppsatte foringsplaner endres til at det skal utføres vinterforing på de mest utsatte steder etter oppsatte foringsplaner. Det må presiseres at sørlige deler av Holtålen (Ålen) er medlem i Røros/N-Østerdal elgregion, mens de nordlige deler (Haltdalen) tilhører Hjorteviltregion 3 i S-Trøndelag.

Kommentar

Det er enighet blant rettighetshaverne i Holtålen om at det er rom for en litt høyere elgbestand enn det som er i dag. Det er ingen eller få elgbeiteskader i kommunen av betydning. I de 2 siste vintrene har det også vært få elgpåkjørsler, men det kan ikke utelukkes at dette skyldes lite snø og milde vintre. Holtålen kommune er derfor enig i at det kan være rom for en økning i elgbestanden, men dette må da vurderes opp mot Røros/N-Østerdal elgregion som i flere år har arbeidet aktivt for å redusere elgbestanden i de mest utsatte vinterbeiteområdene. Det vil bli presisert at rettighetshaverne i Holtålen er tilsluttet 2 ulike elgregioner. Punktet om vinterforing endres fra bør til at det skal gjennomføres vinterforing.

Ålen bestandsplanområde

Ønsker en svak økning i elgbestanden. Det er ikke ønskelig med en felles bestandsplan for hele Gauldalen da området tilhører 2 ulike elgregioner (Hjorteviltregion 3 i S-Trøndelag og Røros/N-Østerdal elgregion). Punktet om at det bør gjennomføres vinterforing av elg hjort på de mest utsatte steder etter oppsatte foringsplaner endres til at det skal utføres vinterforing på de mest utsatte steder etter oppsatte foringsplaner.

Kommentar

Det er enighet blant rettighetshaverne i Holtålen om at det er rom for en litt høyere elgbestand enn det som er i dag. Det er ingen eller få elgbeiteskader i kommunen av betydning. I de 2 siste vintrene har det også vært få elgpåkjørsler, men det kan ikke utelukkes at dette skyldes lite snø og milde vintre. Holtålen kommune er derfor enig i at det kan være rom for en økning i elgbestanden, men dette må da vurderes opp mot Røros/N-Østerdal elgregion som i flere år har

arbeidet aktivt for å redusere elgbestanden i de mest utsatte vinterbeiteområdene. Høringsdokumentet tar høyde for at kommunen tilhører 2 ulike elgregioner, men dette kommer kanskje for dårlig fram og vil bli presisert i det endelige dokumentet. Punktet om vinterforing endres fra bør til at det skal gjennomføres vinterforing.

Brende/Gåre storviltområde og Øvre Haltdalen utmarkslag

Mener at dokumentet vil bli et bra verktøy for forvaltningen i årene som kommer. Det er rom for en liten økning i elgbestanden, og at det ikke er hensiktsmessig med en felles bestandsplan for hele Gauldalen da området tilhører 2 ulike elgregioner (Hjorteviltregion 3 i S-Trøndelag og Røros/N-Østerdal elgregion).

Kommentar

Det er enighet blant rettighetshaverne i Holtålen om at det er rom for en litt høyere elgbestand enn det som er i dag. Det er ingen eller få elgbeiteskader i kommunen av betydning. I de 2 siste vintrene har det også vært få elgpåkjørsler, men det kan ikke utelukkes at dette skyldes lite snø og milde vintre. Holtålen kommune er derfor enig i at det kan være rom for en økning i elgbestanden, men dette må da vurderes opp mot Røros/N-Østerdal elgregion som i flere år har arbeidet aktivt for å redusere elgbestanden i de mest utsatte vinterbeiteområdene. Høringsdokumentet tar høyde for at kommunen tilhører 2 ulike elgregioner, men dette kommer kanskje for dårlig fram og vil bli presisert i det endelige dokumentet.

Elgshøgda driftsplan område

Mener at bestandstørrelsen kan opprettholdes på dagens nivå, men at skadedyr skal forvaltes av driftsplanområdet og kunne tas ut letter ved å forlenge jakttida fram til jul. Fallviltet bør tilfalle grunneierlaget.

Kommentar

Midtre Gauldal kommune må se på bestandsutviklingen over et større område og ta hensyn til beiteskader i vinterbeiteområder samt påkjørsler på vei/jernbane. Jaktidsrammen fastsettes av sentrale forskrifter og en eventuell utvidelse av jakttida vil være naturlig å ta inn i forbindelse med revisjon av jaktidsforskriften. Fallvilt er Viltfondets eiendom og verdien av dette skal godskrives kommunalt Viltfond.

Nøkkjøen jaktvald:

Ønsker ingen endringer i jaktfeltet og sier at det er ingen områder det er geografisk naturlig å slå seg sammen med og ønsker ingen endringer i nåværende grenser.

Kommentar

Høringsdokumentet legger ikke opp til endringer i vald- eller jaktfeltstrukturen. Derimot sier Midtre Gauldal kommune at på sikt så er det ønskelig med større forvaltningsområder/bestandsplanområder. Dette vil imidlertid være frivillige ordninger og uansett ikke påvirke dagens valdstruktur.

Svein Fløttum (Ravnås vald):

Skriver i sin høringsuttalelse at en betydelig del av næringsinntekta kommer fra jakt og utleie av jakt. Det er derfor ønskelig med en større elgstamme som kan gi flere fellingsløyver.

Kommentar

Midtre Gauldal kommune må se på bestandsutviklingen over et større område og ta hensyn til beiteskader i vinterbeiteområder samt påkjørsler på vei/jernbane.

Melhus storviltforvaltning:

Melhus storviltforvaltning har skrevet en omfattende høringsuttalelse og stiller mange spørsmål vedrørende høringsdokumentets innhold. Rådmannen synes det er merkelig at såpass omfattende innspill kommer først nå da Melhus storviltforvaltning sammen med rettighetshaverne i de 2 øvrige kommuner har hatt mulighet til å komme med disse synspunktene på et langt tidligere tidspunkt. På siste møte før dokumentet ble sendt på formell høring var Melhus storviltforvaltning godt fornøyd med det arbeidet som var gjort og med unntak av et par presiseringer stilte de seg fullt og helt bak det dokumentet som var utarbeidet. Høringsuttalelsen bærer preg av en sammenblanding av hva som hører til i dokumentet «Kommunale mål og retningslinjer» og hva som hører hjemme i rettighetshavernes bestandsplaner. Melhus storviltforvaltning sin høringsuttalelse blir i det følgende gjennomgått avsnitt for avsnitt for å prøve å fange opp de fleste innspillene.

1. Valg av samarbeidende kommuner

Innledningsvis stiller storviltforvaltningen spørsmål ved hvorfor akkurat Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen er samarbeidspartnere og hvorfor samarbeidet også ikke omfatter flere kommuner.

Kommentar

Merkeprosjekt elg har dokumentert på en god måte hvordan elgen bruker områdene i Gauldalen, som har mye stasjonær elg med korte lokale trekk på tvers av kommunegrensene. Flere kommuner kunne selvsagt vært med, men ett sted må en sette ei grense. Dessuten hadde øvrige nabokommuner stort sett allerede utarbeidet egne retningslinjer eller ønsket ikke å delta i et samarbeid med Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen. Når det gjelder hjort så har den et adskillig større årsleveområde enn elgen i dalføret, og det er ikke realistisk at dette dokumentet skal være et samarbeid mellom alle kommunene som omfatter årsleveområdet for hjort. Forskriftens krav er at hver kommune skal utarbeide mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning, enten alene eller i samarbeid med andre. Det stilles ingen krav til at det skal være et samarbeid mellom flere kommuner. Når 3 gauldalskommunene har blitt enige om å samarbeide om dette er rådmannen av den oppfatningen at dette vil bli et godt arbeidsverktøy i den framtidige hjorteviltforvaltningen i Gauldalen.

2. Generelle kommentarer

Under avsnittet generelle kommentarer sies det at det burde vært et sammendrag av rapporten, at innledningen er tynn, at det burde vært et avsnitt om faggrunnet og hvilke faktorer som bestemmer bestandsutvikling, tetthet og (økologisk) bæreevne. Det hevdes også at det ikke er grunnlag for å si om grafene gir grunnlag for å si hvilken utvikling den målte parameteren viser (stabil, avtagende eller økende) all den tid tallmaterialet ikke er analysert på en forsvarlig måte.

Videre står det at det i mellomdelen presenteres mye historiske data med mange og relativt detaljerte grafer, men at det savnes mer utfyllende kommentarer rundt et så stort antall grafer, og hva som er hensikten med disse. Det hevdes også at forskjeller i bestandsutviklingen som antydes mellom kommunene er høyst tvilsomme med manglende statistiske analyser. Det er derfor ikke grunnlag for å si hvilken utvikling den målte parameteren viser (stabil, avtagende eller økende) all den tid tallmaterialet ikke er analysert på en forsvarlig måte. Høringsuttalelsen kritiserer at det er 3 tilfeldige kommuner som blir

sammenlignet og at ikke hver enkelt kommune blir satt inn i en større sammenheng opp mot fylkes- eller landsnivå.

Kommentar

Dette er ikke ment å være en vitenskapelig rapport, men et praktisk dokument som skal benyttes av kommuner og rettighetshavere innen storviltforvaltningen. I utarbeidelsen av dokumentet er det brukt offentlig data fra Hjorteviltregisteret som er bearbeidet til en statistikk som er presentert på en folkelig måte slik at flest mulig skal forstå det som presenteres. I et kort tidsperspektiv så vil en vanskelig kunne se trender i et slikt materiale der utvalget er for så vidt lite hvert år. Derfor er det valgt en relativt lang tidsserie (25 år) for å kunne se trender i utviklinga. Dette er gjort ved å legge til en trendlinje i grafene. Det er denne trendlinja som er kommentert med tanke på grafens utvikling i tidsserien. Flere av variablene har såpass lite antall observasjoner at de ved en statistisk analyse med stor sannsynlighet ville gitt et høyt standardavvik. Dette ser en bl.a. ved Cersim-beregninger der en ved å analysere data statistisk på kommunenivå i mange tilfeller har så få observasjoner at standardavviket blir skyhøyt (20 – 25 %). Cersim var i flere år et mye brukt forvaltningsverktøy der det ble kjørt statistiske analyser, men etter at Hedmark fylkeskommune sluttet med denne typen analyser i 2014 så er det i dag ingen fylker som benytter seg av Cersim eller på andre måter kjører statistiske analyser over sett elg-dataene.

Det er ikke tilfeldig utvalgte kommuner som sammenlignes, men 3 kommuner som ligger i samme dalføret med en utstrekning fra fjord til fjell og med et veldig forskjellig grunnlag for hjorteviltet. Kommunene er sammenlignet kun med hensikten for å se om det er forskjeller mellom kommunene som tilsier at det bør være ulike målsettinger kommunene imellom i dalføret. Vi vet at det bl.a. er ulike grenser for nedklassifisering av slakt fra f.eks. voksne dyr til ungdyr i de 3 kommunene. Om elgen i Melhus har samme vekter som elgen i Midtre Gauldal og Holtålen er det derimot ingen grunn til at nedklassifiseringsgrensene skal være ulike. På nasjonalt nivå vet vi at enkelte områder sliter med reduserte slaktevekter og elg i dårlig kondisjon som igjen fører til lavere produksjon og i neste runde enda lavere slaktevekter. Liten andel okser i bestanden gir lav gjennomsnittsalder i oksebestanden. Unge okser gir seinere brunst med sein kalving og igjen lavere vekter. Det er derfor svært viktig ved utarbeidelsen av kommunale mål og retningslinjer å ha statistikk som viser utviklingen av produktiviteten, kjønnsforholdet, bestandsutvikling og avskyting sett i et historisk perspektiv. Denne måten å presentere statistikk og historiske fakta har blitt innarbeidet i elgforvaltningen gjennom de siste 20 – 30 åra og burde være godt kjent for Melhus storviltforvaltning.

Høringsinnspillet tar videre for seg målsettingene og anbefaler sterkt at det skilles mellom kortsiktige og langsiktige mål og at de langsiktige målene nås gjennom de kortsiktige. Melhus storviltforvaltning mener at målsettingene er altfor generelle og mangler beskrivelse av hvordan de skal nås med unntak av målene for reduksjon av viltpåkjørsler. Men også her sies det at dokumentet er for lite konkret og at det burde gå nærmere inn på hvilke veistrekninger som er mest utsatt, når på året påkjørslene skjer og under hvilke forhold og forskjellen mellom vei og jernbane. Det etterlyses også at det framskaffes mer kunnskap om trekkruiter og oppholdssteder til ulike årstider for elg og hjort i Gauldalen og omegn.

Kommentar

Kommunene har blitt advart mot å utarbeide for konkrete mål i dette dokumentet fra fylkeskommunene, og det har heller ikke vært ønskelig fra rettighetshaverne i Midtre Gauldal og Holtålen. Kommunale mål og retningslinjer skal være et overordnet dokument som skal trekke opp de store linjene i hjorteviltforvaltningen. Innenfor disse skal

rettighetshaverne gjennom sine respektive bestandsplaner utarbeide egne mer konkrete mål som kan være ulike fra område til område. Her skal det beskrives hvordan målene skal nås. Om de kommunale målene og retningslinjene blir for spesifikke vil dette redusere rettighetshavernes muligheter til å ha egne målsettinger for hjorteviltet, og muligheten for en grunneierbasert hjorteviltforvaltning vil dermed bli redusert eller forsvinne helt. Når det gjelder viltpåkjørsler så er dette først og fremst et offentlig ansvar og i mindre grad noe rettighetshaverne kan og skal ta tak i. Dette er årsaken til at målsettingene her er mer konkrete. Men det å gå ned på et slikt detaljnivå som Melhus storviltforvaltning her mener er hverken ønskelig eller realistisk og har ikke noe i et slikt overordna dokument å gjøre. Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen kommuner er sammen med Røros kommune med i Elgprosjekt Gauldalen. Dette prosjektet er opprettet for å se på akkurat det som storviltforvaltningen etterlyser og er et samarbeidsforum mellom kommunene i Gauldalen, vegvesenet, Jernbaneverket og rettighetshaverne. Kunnskapsnivået for elgens trekkruiter og oppholdssteder til ulike årstider er godt dokumentert gjennom merkeprosjektet på slutten av 90-tallet.

Når det gjelder hjort så er det riktig at kunnskapen her er mer mangelfull. Dette skyldes i stor grad at hjort har vært fraværende eller kun sporadisk tilstede i store deler av Gauldalen helt fram til ganske nylig. Det har imidlertid vært gjennomført et stort merkeprosjekt på hjort i 17 kommuner på nordmøre og i S-Trøndelag som har gitt mye viten om hjortens arealbruk og trekkmonster i bl.a. tilstøtende kommuner (Rennebu, Meldal, Orkdal og Skaun)

Melhus storviltforvaltning mener også at den delen som omhandler målsettinger (2 sider) er altfor kort. I høringsinnspillet står det at dette er dokumentets viktigste del og at det derfor bør kompletteres.

Kommentar

Rådmannen mener at dokumentets styrke er nettopp at målsettingene er konkrete og kortfattet og ikke overskrider 2 sider.

3. Definisjoner

Melhus storviltforvaltning skriver at det ramses opp definisjoner som er direkte sitat fra forskriften og virker unødvendig i planen.

Kommentar

Dette avsnittet var ikke en del av det opprinnelige dokumentet som arbeidsgruppa presenterte for rettighetshavernes representanter på det utvidede arbeidsgruppemøtet. Derimot så ble definisjonene tatt inn i dokumentet etter innspill fra nettopp Melhus storviltforvaltning sin representant på dette møtet før dokumentet ble sendt på offisiell høring.

4. Kapittel 2: Elg

Under denne overskriften mener storviltforvaltningen bør kortes ned og gjøres mer konkret. Det er ikke ønskelig med statistikk fra 60/70-tallet, det er de 10 siste åra som er mest interessante. De mener at det blir for mye detaljer og for mange desimaler i verdiene. Videre sies det at rovdyr ikke bør nevnes med unntak av forholdet mellom rev og rådyr, da dette bare er spekulasjoner som ikke kan dokumenteres. Det sies også at det settes fram ulike teorier om slaktevekt uten at Melhus storviltforvaltning er kontaktet for å komme med kommentarer basert på lokal kunnskap

Kommentar

Statistikken som presenteres i dokumentet viser tall fra 1990 og fram til i dag. Lange dataserier er et godt hjelpemiddel for å få fram utviklingstrender. Sett elg og sett hjort-observasjoner gir ikke eksakte tall, men derimot vil en over tid kunne se trender i bestandsutvikling, vekter og produksjon. Vi vil aldri være i stand til å få en fullstendig bestandsoversikt. Derimot vil utviklingen i f.eks. sett elg/dagsverk kunne si noe om bestanden er økende eller minkende i forhold til tidligere.

Når det gjelder rovdyr så er dette så vidt kommentert i dokumentet i et lite avsnitt som kan forklare endringer i målt produksjon (sett kalv/ku, sett kalv/kalvku og andel kyr med kalv) fra år til år. Det er godt dokumentert at bjørn kan ta elgkalver fra de fødes og utover sommeren. Dette er derfor på ingen måte noen spekulasjoner.

Slaktevektenes utvikling i Melhus ble behørig diskutert på arbeidsgruppemøte der Melhus storviltforvaltning og Melhus kommune var representert. Det som framkommer av dokumentet gjenspeiler det som ble sagt i dette møtet.

5. Kapittel 3: Hjort

Melhus storviltforvaltning mener at det som står skrevet om hjortens trekkemønster er direkte feil og at det som står skrevet i dokumentet om at det ikke er beiteskader på åker og eng i Gauldalen ikke stemmer med deres erfaringer fra Ler.

Kommentar:

Det er usikkert hva som menes er feil om hjortens sesongtrekk da det ikke er nærmere beskrevet. Hjorten kan ha lange sesongtrekk som gjør det vanskeligere å forvalte årsleveområde for hjort enn for elg. Dokumentet sier ikke at det ikke er beiteskader på åker og eng i Gauldalen. Derimot sier dokumentet at det ikke er store beiteskader på åker og eng i Gauldalen. Begrepet «stor» kan være en uheldig formulering da det vil være variasjoner i hva som oppleves som store skader fra plass til plass.

6. Kapittel 4: Rådyr

Melhus storviltforvaltning mener at denne delen er altfor tynn og at det burde vært innhentet mer lokalkunnskap.

Kommentar:

Rådmannen er enig i at avsnittet om rådyr er tynt. Men det er svært mangelfull rapportering som kan si noe om den faktiske rådyrbestanden. Lokal kunnskap er innhentet via kommunene. Om en skal ta utgangspunkt i ytterligere lokal kunnskap som baserer seg på lokale meninger om rådyr så vil man få mange ulike svar.

7. Kapittel 5: Forvaltningsmål

5.2.2.

Melhus storviltforvaltning er meget positiv til at det ikke skal være mulig å avvike fra minstearealet ved tildeling til områder som ikke har bestandsplan og at dette vil fremme grunneiersamarbeid.

5.2.3.

Storviltforvaltningen stiller spørsmålstegn ved hvorfor det aksepteres flere påkjørsler i Holtålen og Midtre Gauldal enn i Melhus. Det påpekes også at det er dårlige erfaringer med vinterforing i Melhus. I den forbindelsen vises det til vinterforing av hjort på Ler. Det finnes heller ingen tall i dag på hvor mye skadeskyting som forekommer, og planen definerer ikke hva som er skadeskyting. Dette bør derfor tas ut ifølge storviltforvaltningen. Derimot mener de at det bør tas inn rutiner for varsling av skadeskyting slik at omfanget kan kartlegges og at dette blir gjort likt i alle kommuner.

Kommentar:

I utgangspunktet bør det ikke være slik at det aksepteres mer påkjørsler i noen områder. Men Midtre Gauldal og Holtålen har geografiske og infrastrukturmessige forhold som gjør at det i praksis vil være mer påkjørsler i disse 2 kommunene. Mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning skal i størst mulig grad basere seg på realistiske målsettinger.

I de områder der vinterforing gjennomføres etter oppsatte planer så har vinterforing vist en svært god effekt for å redusere viltulykker på vei og jernbane.

I forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 27 går det klart fram hva som er skadeskyting. Ethvert skudd som avfyres mot storvilt skal anses som treff og det skal foretas undersøkelser i marka som kan bekrefte eller avkrefte dette. Det vil si at om jeger ikke ser at dyret som er påskutt faller om så skal det igangsettes ettersøk. Varslingsrutiner har ikke noe i dette dokumentet å gjøre. Disse kan det være behov for å endre fra ett år til ett annet, og da blir det unødvendig tungvint å måtte foreta en politisk behandling hver gang det er behov for å endre rutinene.

5.2.5.

Melhus storviltforvaltning sier at forvaltningsmål for rådyr er veldig tynn, og at det har vært lovpålagt i lang tid at kommunene skal samle inn fellingsrapport. Det kan virke som om at det er bare Melhus som har gode rutiner for dette.

Kommentar:

Rådmannen er enig i at forvaltningsmåla for rådyr er veldig tynn. Rådyr har vært en lite prioritert art i mange kommuner i lang tid. Kommunene er lovpålagt å samle inn fellingsrapporter, men har ingen virkemidler å sette inn overfor de som unnlater å rapportere utenom anmeldelse. Dette er ikke prioriterte saker hos politiet og vil sannsynligvis ende med henleggelse og blir derfor ikke gjennomført.

I tillegg ønsker Melhus storviltforvaltning at følgende tas inn i planen:

1. Minstekrav til bestandsplaner. Dette kan være en god hjelp til de som skal utarbeide bestandsplaner for å sikre at planen blir fullstendig.

Kommentar:

Minstekravet til innhold i bestandsplaner er forskriftsfestet i hjorteviltforskriften. Rådmannen er av den oppfatning at en ikke kan ta inn alt som er «kjekt å ha» fra forskriften. Kommunale mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning vil da bli et uoversiktlig og for omfattende dokument.

2. Hva kan godkjennes som tellende areal (omregulert areal til boligfelt, industriområde og hyttefelt bør ikke godkjennes som tellende areal).

Kommentar:

Det er kommunene som skal godkjenne tellende areal. Hva som skal godkjennes som tellende areal framkommer i forskrift om forvaltning av hjortevilt § 10. Områder som er omregulert på en slik måte at de ikke utgjør en del av det naturlige leveområdet skal ikke inngå i tellende areal. I mange tilfeller vil dette måtte vurderes særskilt, f.eks. når det gjelder hyttefelt. Hvor mange og hvor tett skal hyttene ligge før feltet ikke lenger er en del av det naturlige leveområdet vil variere fra sted til sted.

3. Vektgrense/nedklassifiseringsgrense. Det skal lønne seg å ta ut små dyr. Belønning til de som sparer okser til 10. oktober.

Kommentar:

Det finnes i dag ingen lovhjemmel der kommunene kan bestemme nedklassifisering av dyr, heller ikke at okser skal spares til etter en viss dato. Tvert i mot står det i kommentardelen til hjorteviltforskriftens § 19 at «Kommunen kan ikke kreve at bestandsplanen inneholder flere dyrekategorier enn de som er oppgitt i § 21. Jaktrettshaverne har imidlertid anledning til selv å knytte også ytterligere vilkår til bruken av fellingskvotene, f.eks. gevirutforming. Bruk av vektgrenser bør som hovedregel ikke implementeres i bestandsplanene.»

Vektgrense/nedklassifiseringsgrense sammen med andre tiltak er derfor virkemidler som rettighetshaverne kan ta inn i sine bestandsplaner, og dette har også vært gjort med kommunens velsignelse da rådmannen mener at dette er et godt forvaltningstiltak.

4. Overføring av kvote mellom ulike år i en bestandsplanperiode/avvik fra bestandsplanen.

Kommentar:

Ved søknad om bestandsplan så skal det foreligge en avskytingsplan. Ved betydelige avvik fra denne så kan kommunen gå inn og oppheve bestandsplanen. Hva som er betydelige avvik vil variere. Forvaltningsforskriftens § 19 sier at det ikke er anledning til å overføre en større del av kvoten (> 10 %) fra ett år til neste i en bestandsplanperiode. Kommunen kan imidlertid etter søknad godkjenne at en mindre del av kvoten overføres fra ett år til det neste. Hvorfor en slik eventuell overføring av kvote mellom årene skal tillates vil variere og ei slik liste vil uansett ikke være fullstendig. Her må kommunene støtte seg til forvaltningsforskriftens kommentardel.

5. Bruk av viltfondet og stimulering til bestandsplanarbeidet

Kommentar:

Det er store variasjoner kommunene imellom hvor store viltfondene er. Det må derfor være opp til hver enkelt kommune hvordan viltfondene skal benyttes. Bruken styres for øvrig av «forskrift for kommunale viltfond.»

6. Et sammendrag i starten som beskriver kort hva planen inneholder og hva den konkluderer med.

Kommentar:

Er kommentert tidligere

7. En grafisk framstilling av sett elg pr. jegerdag på jaktfeltnivå og områdenivå for å synliggjøre variasjonene innen Melhus kommune.

Kommentar:

En slik statistikk på jaktfeltnivå vil bli beheftet med store variasjoner og stor usikkerhet da antall observasjoner blir liten. Kommunale retningslinjer for hjorteviltforvaltning er et overordna dokument på kommunenivå. Det er et stort antall jaktfelt i disse 3 kommunene. Om det er ønskelig med statistikk på jaktfeltnivå så vil dette være rettighetshavernes ansvar å framskaffe, f.eks. gjennom Hjorteviltregisteret.

8. Et innledende kapittel som beskriver faggrunnlaget.

Kommentar:

Er kommentert tidligere

9. I siste del av høringsutkastet (forvaltningsmål) bør det tas inn et avsnitt om styrking av grunnleggende kunnskap om trekkruiter, vandringer, og oppholdssteder for elg og hjort i Melhus som grunnlag for framtidig forvaltning og tiltak.

Kommentar:

På slutten av 90-tallet ble det gjennomført et 3-årig elgmerkeprosjekt i elgregionen, og det foreligger en utførlig rapport fra dette som viser at elgen i Gauldalen i liten grad har lange sesongtrekk slik en ser fra andre deler av landet. Det har ikke tidligere kommet signaler om at det er et ønske fra rettighetshaverne om et nytt merkeprosjekt.

10. Kontaktopplysninger, f.eks. til Melhus storviltforvaltning og Melhus kommune vil være nyttig i en slik plan.

Kommentar:

Rådmannen skjønner at det kan være behov for en slik oversikt, men den har ikke noe i dette dokumentet å gjøre. Ei slik liste må oppdateres hver gang det skjer endringer i kontaklinformasjonen til en grunneierorganisasjon. Et dokument som er underlagt politisk behandling og som er ment å vare i flere år er derfor ikke rette plassen for ei slik liste.

Melhus Storviltforvaltning skriver avslutningsvis at høringsdokumentet virker uferdig og mangler mål og tiltak. Det er derfor ønskelig med en 2. gangs høring. Det er mer et historisk dokument med synsing om hvordan hjorteviltet har utviklet seg fram til i dag og sier veldig lite om hvordan det skal utvikle seg i framtiden og hvordan forvaltningen skal være. Dokumentet inneholder lite lokalkunnskap om Melhus.

Kommentar:

Kommunale mål og retningslinjer for forvaltningen av hjorteviltet i Melhus, Midtre Gauldal og Holtålen har blitt til gjennom en lang og grundig prosess. Lokalkunnskapen i Melhus har blitt ivaretatt både gjennom Melhus kommune og Melhus storviltforvaltning sin utpekte representant. Dette var 2. gang storviltforvaltningen fikk dokumentet tilsendt med mulighet til å uttale seg. Første gang hadde storviltforvaltningen ingen kritiske merknader, og de innspill som kom fra Melhus i denne første runden ble i stor grad innarbeidet i høringsdokumentet. Rådmannen registrerer imidlertid at Melhus storviltforvaltning nå er uenig med seg selv angående flere av disse innspillene. Om dette er ukjent for leder av storviltforvaltningen så må det bero på interne kommunikasjonsutfordringer. Kommunale mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning er kommunenes dokument. I utgangspunktet er det ikke noe krav om at rettighetshaverne skal involveres, men det er fornuftig at dette gjøres. Rådmannen er av den oppfatning at rettighetshaverne i Melhus, Midtre Gauldal og

Holtålen har hatt god tid og flere anledninger til å påvirke dokumentets innhold og ser derfor ingen grunn til gjennomføre ytterligere høringsrunder.

Etter en gjennomgang av høringsinnspillene har rådmannen foretatt enkelte mindre justeringer og presiseringer der det har blitt ansett som fornuftig og nødvendig.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i hjorteviltforskriftens § 3 vedtar Midtre Gauldal kommune det framlagte dokumentet «Kommunale mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltningen 2015 – 2018».